

18/11/2023

Το Διεθνές Βραβείο UNESCO - Ελλάδας «Μελίνα Μερκούρη» στην κοινότητα Gunditjmarra, στην Αυστραλία

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Διεθνές Βραβείο UNESCO - Ελλάδας «Μελίνα Μερκούρη» για τη Διαφύλαξη και Διαχείριση Πολιτιστικών Τοπίων απένειμε, το βράδυ της 16ης Νοεμβρίου, στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι, η υπουργός Πολιτισμού της Ελλάδος κ. [Λίνα Μενδώνη](#).

“Η UNESCO είναι ο πλέον κατάλληλος και αποτελεσματικός διαμεσολαβητής και φορέας διαλόγου και συνεργασίας, ενθαρρύνοντας και ενισχύοντας την ανταλλαγή ιδεών και τεχνογνωσίας προς τον σκοπό της ανάληψης κοινών στρατηγικών και δράσεων”, είπε μεταξύ άλλων στην ομιλία της η κ Μενδώνη.

Όπως αναφέρει σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Πολιτισμού, το βραβείο απενεμήθη στην κοινότητα Gunditjmarra για τις μακροχρόνιες προσπάθειές της να

προστατεύσει και να διαχειριστεί το πολιτιστικό τοπίο Budj Bim, μια περιοχή που έχει εγγραφεί στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς από το 2019. Το βραβείο συνοδεύεται από χρηματικό ποσό 30.000 δολαρίων.

Στον χαιρετισμό της, μεταξύ άλλων, η υπουργός Πολιτισμού συνεχάρη την UNESCO για το έργο της στην προστασία της φύσης και της **πολιτιστικής κληρονομιάς** των λαών σημειώνοντας την επίδραση των πολιτιστικών τοπίων στις δραστηριότητες και στις αξίες των ανθρώπων που τα διαμορφώνουν και ζουν σε αυτά.

Το Διεθνές Βραβείο «Μελίνα Μερκούρη» για την προστασία και τη διαχείριση των πολιτιστικών τοπίων τιμά τη δημοφιλή ηθοποιό, Υπουργό Πολιτισμού, η οποία, όπως τόνισε η Λίνα Μενδώνη, «αγωνίστηκε φλογερά για την προστασία, την αποκατάσταση και την ακεραιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών τοπίων» και χρηματοδοτείται από την ελληνική κυβέρνηση στο πλαίσιο της ελληνικής Εθνικής Στρατηγικής «για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την κλιματική αλλαγή, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ετοιμότητας των αρμόδιων αρχών για την κατάρτιση και την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών έναντι της κλιματικής αλλαγής, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των δυνατοτήτων της διεθνούς συνεργασίας για την οικοδόμηση δυνατοτήτων και τη διεπιστημονική τεχνογνωσία».

Ακολουθεί ο χαιρετισμός της υπουργού Πολιτισμού:

«Κυρία Γενική Διευθύντρια, Εξοχώτατοι, Διακεκριμένοι συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι,

Είναι μεγάλη χαρά και τιμή για μένα που μου δόθηκε ακόμα μια φορά η ευκαιρία να απευθυνθώ σε όλους εσάς, στην τελετή απονομής του Διεθνούς Βραβείου «Μελίνα Μερκούρη» UNESCO και Ελλάδας 2023, για την προστασία και τη διαχείριση των πολιτιστικών τοπίων. Τελετή που λαμβάνει χώρα στην έδρα της UNESCO, στο πλαίσιο της 42ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης της UNESCO.

Τα πολιτιστικά τοπία είναι το προϊόν της διαρκούς ανθρώπινης συνάντησης και αλληλεπίδρασης με τη φύση στον χώρο και τον χρόνο. Αντικατοπτρίζουν την εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνίας στη διάρκεια του χρόνου, υπό τους καταναγκασμούς και/ή τις ευκαιρίες που θέτει το φυσικό τους περιβάλλον, καθώς και υπό τους διαδοχικούς κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς παράγοντες, εσωτερικούς και εξωτερικούς, που επιδρούν σε αυτό. Γι' αυτό, τα πολιτιστικά τοπία είναι ζώντα, δυναμικά και μεταβαλλόμενα συστήματα, που εξελίσσονται και μετασχηματίζονται διαρκώς, υπό την επιρροή δύο χωριστών

αλλά αλληλένδετων διαδικασιών οι οποίες συντελούνται μέσα και γύρω απ' αυτά. Της αλλαγής των κλιματικών και άλλων φυσικών συνθηκών, και των ιστορικών κοινωνικο-πολιτισμικών εξελίξεων. Εξαιρουμένων των ακούσιων φυσικών αλλαγών, το πολιτιστικό τοπίο αντανakλά τη δράση και τις αξίες των ανθρώπων που το διαμορφώνουν και εξακολουθούν να διαβιούν σε αυτό. Κι ο Πολιτισμός είναι η κύρια δύναμη που το διαμορφώνει.

Τα πολιτιστικά τοπία είναι εγγενώς λεπτά και ευάλωτα. Πολλά από τα θεμελιώδη στοιχεία τους διατρέχουν τον κίνδυνο να χαθούν για πάντα, καθώς απότομες, βίαιες και ακραίες μεταβολές του φυσικού και του ανθρώπινου περιβάλλοντος μπορούν να υπονομεύσουν ή να καταστρέψουν τις αξίες, τα νοήματα και καθαυτή την ακεραιότητα της υλικής και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, ακόμα και την οικονομική και κοινωνική κατάσταση και την ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων. **Τα πολιτιστικά τοπία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλαπλές προκλήσεις και απειλές στον σημερινό κόσμο. Την αναρριπιζόμενη και, για μία ακόμη φορά, δυσοίωνα επεκτεινόμενη γεωπολιτική αστάθεια και τις ένοπλες συγκρούσεις, τις ασυμμετρίες στην κοινωνική και την οικονομική ανάπτυξη, τον υπερπληθυσμό, την εξάντληση των φυσικών πόρων, τη μόλυνση και, τώρα, τις επιπτώσεις μιας κλιμακούμενης ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής.**

Η κατανόηση της δυναμικής και της σημασίας της διεθνούς συναπόφασης υπό τον συντονισμό και την ενοποιητική αιγίδα της UNESCO στην προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση των πολιτιστικών αγαθών κάθε είδους, όχι μόνο σε καιρούς πολέμων και συγκρούσεων, αλλά, επίσης, έναντι των κινδύνων φυσικών καταστροφών που συντελούνται με αυξανόμενη συχνότητα λόγω της κλιματικής αλλαγής και λοιπών περιβαλλοντικών παραγόντων, είναι κεφαλαιώδους σημασίας. Η UNESCO είναι ο πλέον κατάλληλος και αποτελεσματικός διαμεσολαβητής και φορέας διαλόγου και συνεργασίας, ενθαρρύνοντας και ενισχύοντας την ανταλλαγή ιδεών και τεχνογνωσίας προς τον σκοπό της ανάληψης κοινών στρατηγικών και δράσεων.

Είναι πλέον προφανές ότι η ακεραιότητα και η αυθεντικότητα των πολιτιστικών καθώς και των φυσικών τοπίων μπορεί να διασφαλιστεί και να προστατευθεί μόνο μέσω της υιοθέτησης και της εφαρμογής ενιαίων σχεδίων βιώσιμης διαχείρισης, που θα βασίζονται στην ολική και ενιαία θεώρηση και διαχείριση, η οποία συνιστά τη δυνατή επιλογή για βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Από την άποψη αυτή, η κοινή πρωτοβουλία ΟΗΕ, μέσω της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, της UNESCO και της Ελληνικής Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην πολιτιστική και τη

φυσική κληρονομιά, σε πλήρη ευθυγράμμιση με την ελληνική Εθνική Στρατηγική για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την κλιματική αλλαγή, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ετοιμότητας των αρμόδιων αρχών για την κατάρτιση και την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών έναντι της κλιματικής αλλαγής, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των δυνατοτήτων της διεθνούς συνεργασίας για την οικοδόμηση δυνατοτήτων και τη διεπιστημονική τεχνογνωσία.

Αυτός είναι και ο σκοπός του Διεθνούς Βραβείου «Μελίνα Μερκούρη» για την προστασία και τη διαχείριση των πολιτιστικών τοπίων, το οποίο επανασυστήθηκε το 2019 με την πλήρη οικονομική στήριξη της Ελληνικής Κυβέρνησης. Το βραβείο τιμά την ξεχωριστή και διεθνούς αποδοχής προσωπικότητα του πολιτισμού και της πολιτικής, τη Μελίνα Μερκούρη, που αγωνίστηκε φλογερά για την προστασία, την αποκατάσταση και την ακεραιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών τοπίων. Και το πράττει αυτό φέρνοντας στο προσκήνιο διεθνούς προσοχής λαμπρά παραδείγματα αποτελεσματικής διαχείρισης πολιτιστικών τοπίων ανά τον κόσμο, αλλά και τιμώντας ανθρώπους οι οποίοι διακρίνονται στην προσφορά ιδεών και έμπνευσης που μπορούν να χρησιμεύσουν ως παραδείγματα.

Θα ήθελα να εκφράσω τη θερμή μου ευγνωμοσύνη σε όλους τους συμμετέχοντες και στις χώρες που ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στην πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων για το Διεθνές Βραβείο Βραβείου «Μελίνα Μερκούρη» UNESCO και Ελλάδας για την προστασία και τη διαχείριση των πολιτιστικών τοπίων. Κυρίως, όμως, θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου στον αποδέκτη του Βραβείου για το 2023, το Budj Bim Cultural Landscape στην Αυστραλία, που εγγράφηκε στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO το 2019. Ας είναι το βραβείο αυτό θεμέλιος λίθος για περισσότερες επιτυχίες στο μέλλον».